

Delrapport för

Bidrag med anledning av covid-19

till organisationer som arbetar
med människor i socialt särskilt
utsatta situationer 2022

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civillsamhällsfrågor

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) 2022

Författare: Jenny Eriksson

Webb: www.mucf.se

Bidrag med anledning av covid-19

till organisationer som arbetar
med människor i socialt särskilt
utsatta situationer 2022

Förord

Under 2022 fick Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, i uppdrag av regeringen att dela ut bidrag för insatser för socialt särskilt utsatta under coronapandemin. Totalt delades 78 miljoner kronor ut till civilsamhällets organisationer vid två olika tillfällen.

Den här delrapporten ger en bild av uppdraget, ansökningsprocessen samt fördelningen av bidraget. I första omgången fick MUCF 62 ansökningar där organisationerna ansökte om totalt knappt 173 miljoner kronor, 15 organisationer fick bidrag och den totala summan var 48 miljoner kronor. I andra omgången kom 42 ansökningar, där organisationerna ansökte om knappt 84 miljoner kronor, 17 organisationer fick bidrag och den totala summan var 30 miljoner kronor. Bidraget fyllde en viktig funktion för organisationerna och ansökningsprocessen visar att det fanns ett stort behov av resurser för att stödja socialt särskilt utsatta.

Bidragen har gjort det möjligt för organisationerna att erbjuda hjälp till personer som har drabbats hårt av pandemin. Erfarenheten visar att de som haft det svårt innan pandemin många gånger fått det än värre under pandemin.

Senast den 30 september 2023 kommer en sammanställning av hur bidragen har använts redovisas i en slutrapport till regeringen.

Delrapporten har tagits fram av Jenny Eriksson på avdelningen för statsbidrag.

Lena Nyberg, generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Innehåll

Sammanfattning	6
1. Inledning	7
Underlag till rapporten	8
Uppdraget	8
Socialt särskilt utsatta	9
Förutsättningar för statsbidraget	10
2. Bidragets användning	11
3. Ansökningsprocessen	12
Från ansökan till beslut – första utlysningen 2022	12
Från ansökan till beslut – andra utlysningen 2022	13
Samverkan	14
Återrapportering av bidraget	14
4. Första utlysningen 2022: så fördelades bidraget	15
Organisationerna som sökte bidrag	15
Organisationerna som beviljades bidrag	16
Geografisk spridning	17
5. Andra utlysningen 2022: så fördelades bidraget	19
Organisationerna som sökte bidrag	19
Organisationerna som beviljades bidrag	20
Geografisk spridning	20
6. Överklaganden	22
7. Bidragets betydelse och användning	23
Avslutande reflektion	23
8. Referenser	25

Sammanfattning

Den här delrapporten beskriver uppdraget övergripande, ansökningsprocessen samt fördelningen av organisationsbidraget för insatser för socialt särskilt utsatta under coronapandemin som MUCF fick i uppdrag av regeringen att fördela till civilsamhället 2022.

Den 3 mars 2022 beslutade regeringen att MUCF skulle fördela 48 miljoner kronor till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer. Regeringen beslutade om en förordning (2022:145) om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer som trädde i kraft den 22 mars 2022.

Den 28 juni 2022 meddelade regeringen ett ändringsbeslut av regleringsbrevet vilket innebar att MUCF utöver de 48 miljonerna fick ytterligare 30 miljoner kronor att fördela. MUCF fick således sammanlagt 78 miljoner kronor att fördela under 2022 enligt förordning (2022:145). Högst två miljoner kronor var avsatta för administrationskostnader. När ändringsbeslutet trädde i kraft hade MUCF redan fördelat 48 miljoner kronor av de totalt 78 miljoner kronor som skulle fördelas 2022 och därför genomfördes en andra ansökningsomgång för att fördela resterande 30 miljoner kronor.

Under 2022 fick MUCF 104 ansökningar där de sökande organisationerna sammanlagt ansökte om bidrag för drygt 256 miljoner kronor. Bidraget fördelades till 32 organisationer varav åtta fick bidrag i båda ansökningsomgångarna.

I den första utlysningen 2022 var konkurrensen hög medan det i den andra utlysningen kom in färre ansökningar. Vid handläggningen identifierades de organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer och de som bedömdes ha bäst förutsättningar att uppfylla bidragets syfte prioriterades i enlighet med §12 i förordningen.

Uppgifterna i den här delrapporten är i första hand hämtade från MUCF:s e-tjänst som används för ansökning och rapportering.

De organisationer som beviljats bidraget ska lämna en redovisning av bidragets användning till MUCF senast den 31 mars 2023. Bidragets användning kommer att redovisas i MUCF:s slutrapport som lämnas till regeringen senast den 30 september 2023.

1. Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF, är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. En av våra kärnuppgifter är att fördela bidrag till föreningsliv, internationellt samarbete, kommuner och forskning. MUCF fördelar bidrag till organisationer genom organisationsbidrag, projektbidrag och verksamhetsbidrag.

Figur 1.1 Illustration över de olika bidrag som myndigheten fördelar.

Bidrag enligt förordningen om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer (SFS 2022:145) har fördelats till ideella föreningar samt vissa trossamfund. I förordningens 6 § framgår att detta är ett organisationsbidrag.

MUCF fördelar varje år organisationsbidrag i enlighet med tre förordningar. De organisationer som uppfyller villkoren för respektive bidrag beviljas medel. Bidragets storlek baseras inte på organisationens behov utan på dess medlemsantal.

Av förordningen som reglerar statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer, framgår av 12 § att när det gäller detta organisationsbidrag får MUCF prioritera de ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att uppfylla syftet i förordningen. Det innebär att alla som uppfyller kraven

för bidraget inte har beviljats medel. MUCF har i enlighet med förordningen prioriterat och beviljat medel till de organisationer som bedömdes ha bäst förutsättningar att uppfylla syftet med bidraget.

Underlag till rapporten

Den här delrapporten är skriven hösten 2022 och redovisar behovet och efterfrågan av bidraget, samt ger en bild av hur det har fördelats. Uppgifterna är främst hämtade från myndighetens e-tjänst och har lämnats av de sökande organisationerna.

Ytterligare underlag till delrapporten är gällande förordningar, samt pressmeddelanden från regeringen om uppdraget.

Uppdraget

Delrapporten beskriver hur MUCF fördelat organisationsbidraget för insatser för socialt särskilt utsatta under coronapandemin i enlighet med förordning (SFS 2022:145).

Den 4 juni 2020 beslutade regeringen om en ny förordning om statsbidrag till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer. Bidraget uppgick till 50 miljoner kronor varav 48 miljoner skulle fördelas i bidragsmedel och två miljoner skulle täcka administrativa kostnader. Bidraget kunde sökas av ideella föreningar och vissa trossamfund, samverkansorgan eller församlingar som bedriver verksamhet som riktar sig till människor som befinner sig i socialt särskilt utsatta situationer. Redovisningen av bidraget lämnades i rapporten: Bidrag med anledning av covid-19 till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer 2020 (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, 2021).

Den 26 februari 2021 beslutade regeringen att MUCF ännu en gång skulle få i uppdrag att fördela medel till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer. Regeringen tog fram förordning (2021:134) om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer som trädde i kraft den 15 mars 2021. Bidraget uppgick till 60 miljoner kronor varav 58 miljoner skulle fördelas som bidrag och två miljoner skulle täcka administrativa kostnader.

Den 23 juni 2021 meddelade regeringen ett ändringsbeslut av regleringsbrevet där det framgick att MUCF utöver de 58 miljonerna skulle få ytterligare 88 miljoner kronor att fördela. MUCF fick därmed totalt 146 miljoner kronor i statsbidrag att fördela till hjälp- och stödinsatser under pandemin 2021. Totalt var fyra miljoner kronor avsedda för administrationskostnader. När ändringsbeslutet trädde i kraft hade MUCF redan fördelat 58 miljoner kronor av de totalt 146 miljoner kronor som skulle fördelas och därför genomfördes en andra ansökningsomgång för att fördela resterande medel.

Den 3 mars 2022 beslutade regeringen att MUCF återigen skulle få i uppdrag att fördela medel till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer. Regeringen tog fram förordning (2022:145) om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer som trädde i kraft den 22 mars 2022. Bidraget uppgick till 48 miljoner kronor som skulle fördelas som bidrag. Ytterligare två miljoner fick användas för att täcka administrativa kostnader.

Den 28 juni 2022 meddelade regeringen ett ändringsbeslut av regleringsbrevet där det framgick att MUCF utöver de 48 miljonerna skulle få ytterligare 30 miljoner kronor att fördela. MUCF fick därmed totalt 78 miljoner kronor i statsbidrag att fördela till hjälp- och stödinsatser under pandemin under 2022. Totalt var två miljoner kronor avsedda för administrationskostnader. När ändringsbeslutet trädde i kraft hade MUCF redan fördelat 48 miljoner kronor av de totalt 78 miljoner kronor som skulle fördelas och därför genomfördes en andra ansökningsomgång för att fördela resterande medel.

De organisationer som beviljats bidrag skulle förbruka medlen senast den 31 december 2022. Senast den 31 mars 2023 ska de lämna en redovisning om bidragets användning till MUCF. Denna redovisning ligger sedan som grund för MUCF:s slutrapport till regeringen som ska lämnas senast den 30 september 2023.

Socialt särskilt utsatta

Statsbidraget kunde sökas av organisationer i det civila samhället som bedriver verksamhet som riktar sig till människor som befinner sig i socialt **särskilt** utsatta situationer. Syftet var att stödja organisationerna och förstärka deras verksamhet för att möta de ökade behov som uppstod med anledning av pandemin.

Ordet särskilt var centralt för myndighetens bedömning och innebar att organisationernas verksamhet skulle rikta sig till samhällets allra mest utsatta. Begreppet socialt särskilt utsatta syftar på personer som riskerar att falla igenom samhällets skyddsnät och som är svåra att nå för andra aktörer än civilsamhällets organisationer, till exempel hemlösa, papperslösa och personer som har svårt att tillgodogöra sig samhällsinformation.

I det pressmeddelande som regeringen gick ut med i samband med att uppdraget att fördela medel offentliggjordes första gången 2020, exemplifierades ovan nämnda grupper som socialt särskilt utsatta. MUCF valde sedan att utgå från den definitionen, men var även öppna för möjligheten att det fanns fler grupper än de nämnda som kunde anses vara socialt särskilt utsatta.

I pressmeddelandet som regeringen gick ut med i februari 2021 angavs att organisationer inom civilsamhället, som sociala hjälporganisationer som till exempel arbetar med personer i hemlöshet, har centrala roller när det gäller att

nå och stödja människor i utsatta situationer. Vidare framgick att satsningen 2021 syftade till att stärka civilsamhället och ge organisationer möjlighet att skala upp sin verksamhet under krisen.

Förutsättningar för statsbidraget

I förordning 2022:145 framgår det att en förutsättning för att beviljas bidraget var att organisationen bedriver, och under minst två år har bedrivit verksamhet som riktar sig till människor som befinner sig i socialt särskilt utsatta situationer. Vidare framgår att riksorganisationer eller organisationer med riksintresse var behöriga att söka bidraget.

MUCF:s definition av riksintresse är att organisationen bedriver en verksamhet som är av ett nationellt intresse. Det kan till exempel handla om en verksamhet som är riktad till en särskild prioriterad målgrupp eller att den är av betydelse för samhället i stort.

Förordningen medgav även att statsbidrag kunde ges till organisationer som inte uppfyllde villkoren om att vara en riksorganisation eller bedriva en verksamhet med riksintresse om det fanns särskilda skäl. Vid prövningen skulle det geografiska område där organisationen var verksam särskilt tas hänsyn till. MUCF tolkade det som att särskilda skäl kunde tillämpas om det fanns en särskild utsatthet till följd av covid-19, regionalt eller lokalt, där organisationen var verksam.

De organisationer som var behöriga att söka bidraget var:

- Ideella föreningar inom det civila samhället som är demokratiskt uppbyggda och som respekterar demokratins idéer.
- Trossamfund, samverkansorgan och församlingar som framgår av 3 § förordning (SFS 1999:974) om statsbidrag till trossamfund samt som framgår i 16 § lagen (SFS 1998:1593) om trossamfund.

Andra aktörer, som exempelvis stiftelser och kommuner, var inte berättigade till bidraget.

2. Bidragets användning

Syftet med bidraget var att stödja organisationer inom det civila samhället som behövde förstärka verksamhet som riktar sig till människor som befinner sig i socialt särskilt utsatta situationer på grund av covid-19.

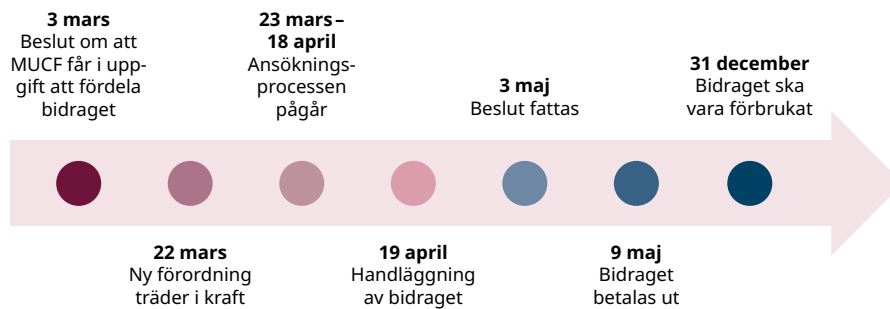
Bidraget kunde täcka kostnader för hela 2022. Det var därför möjligt för organisationerna att ansöka om bidrag för kostnader som uppstått redan innan ansökan om de hade anpassat sin verksamhet med anledning av coronapandemin.

Det här är ett organisationsbidrag, men till skillnad från övriga organisationsbidrag som MUCF delar ut, skulle de sökande ansöka om ett fast belopp. I ansökan fick de ange både kostnader som de haft och som de förväntades ha under 2022, med hänsyn taget till det ökade behovet med anledning av covid-19.

När organisationerna rapporterar till MUCF ska de bland annat redogöra för hur bidraget har använts, vilken betydelse bidraget haft och svara på frågor om vilken typ av kostnader som bidraget har använts till (personal-, verksamhets-, administrationskostnader etcetera). De ska också ange hur stor del av bidraget som använts till respektive post. Den 30 september 2023 kommer MUCF att lämna en samlad redovisning av bidraget till regeringen.

3. Ansökningsprocessen

Ansökningsprocessen för det här bidraget har i stort följt den ansökningsprocess som MUCF har för andra bidrag men med den skillnaden att handläggningen varit mer skyndsam. En bild av tidsramen för ansökningsprocessen vid första ansökningsomgången 2022 visas i figur 3.1.

Figur 3.1 Ansökningsprocess vid första utlysningen.

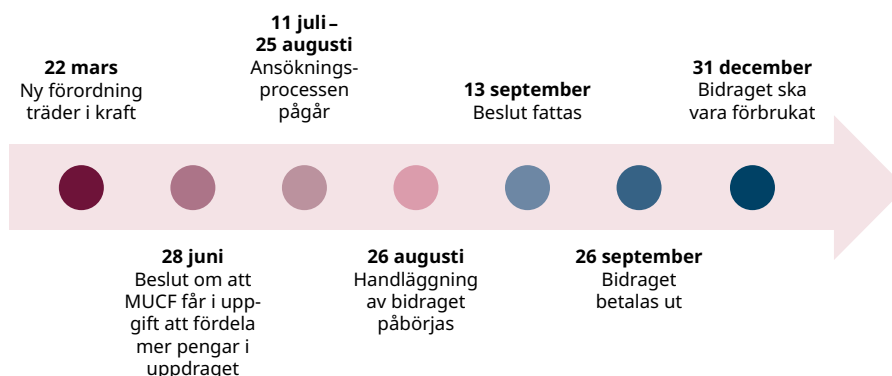
Från ansökan till beslut – första utlysningen 2022

Den 3 mars 2022 beslutade regeringen att MUCF skulle fördela medel till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer. Regeringen beslutade även om en förordning om statsbidrag till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer. Den trädde i kraft den 22 mars 2022.

MUCF informerade omgående om bidraget. Bidraget kunde sedan sökas under tre veckors tid, från den 23 mars till den 18 april. Av de ansökningar som kom in var många av dem organisationer som ansökt om bidrag inom stödformen under 2021.

När ansökningsperioden avslutades den 18 april hade 62 ansökningar skickats in. Dagen efter, den 19 april, började MUCF handlägga ansökningarna och tio arbetsdagar senare, den 3 maj, fattades beslut i samtliga ärenden. De organisationer som beviljades bidraget fick veckan efter beslut bidraget utbetalat. Totalt fick 15 organisationer bidrag i den första ansökningsomgången 2022, och av dem hade alla utom en fått bidrag inom stödformen 2021. De organisationer som inte beviljats bidraget tidigare bedömdes av fler handläggare för att säkerställa samsyn.

Från ansökan till beslut – andra utlysningen 2022

Figur 3.2 Ansökningsprocess vid andra utlysningen.

Den 28 juni 2022 meddelade regeringen i ett ändringsbeslut att MUCF skulle få ytterligare 30 miljoner kronor att fördela under 2022 till hjälp- och stödinsatser under pandemin. När det trädde i kraft hade MUCF redan fördelat 48 miljoner kronor av de nu totalt 78 miljoner kronor som skulle fördelas 2022 och därför genomfördes en andra ansökningsomgång för att fördela resterande medel. På samma sätt som tidigare informerade MUCF om bidraget omgående.

Vid den andra ansökningsomgången hade organisationerna längre tid för ansökan, från den 11 juli till den 25 augusti. MUCF fick färre ansökningar denna omgång. När ansökningsperioden avslutades den 25 augusti hade 42 ansökningar kommit in. MUCF har ingen säker analys av varför antalet ansökningar var färre den andra ansökningsomgången. Orsakerna skulle kunna vara att den andra ansökningsomgången genomfördes i semestertider. Det kan också ha funnits en besvikelse hos organisationer som fick avslag i första omgången, vilket påverkade viljan att söka igen. Då bidragssumman som MUCF hade att fördela var lägre i den andra ansökningsomgången jämfört med den första, kan det tänkas att organisationerna bedömde sannolikheten att beviljas bidrag som lägre. Att ansöka om statsbidrag är resurskrävande, vilket skulle kunna innebära att organisationer inte har kapacitet att ansöka om bidrag flera gånger inom ett kort tidsintervall. Dessutom genomfördes en ansökningsomgång för statsbidrag till vissa organisationer som arbetar med mottagande av människor från Ukraina som söker skydd i Sverige enligt förordning (2022:1212) samtidigt som den andra ansökningsomgången. Flera organisationer sökte om båda bidragen, vilket skulle kunna innebära att vissa organisationer under den andra ansökningsomgången istället valde att söka statsbidrag för mottagande av människor från Ukraina.

Den 26 augusti startade handläggningen och den 13 september fattades beslut i samtliga ärenden. De organisationer som beviljades bidrag fick det utbetalat två veckor senare.

I den andra ansökningsomgången fick många organisationer bidrag som även beviljats bidrag tidigare. En ny organisation fick bidrag. För att säkerställa en rättssäker och likvärdig bedömning utvärderades många ansökningar av två eller flera handläggare. Handläggarna hade även ett nära samarbete och dagliga möten där ansökningarna diskuterades för att säkerställa samsyn.

Samverkan

Bidrag enligt förordning (SFS 2022:145) kunde sökas av både ideella föreningar och vissa trossamfund. Då trossamfund inte är behöriga att söka de bidrag MUCF vanligen fördelar återupptogs den samverkan som inleddes med Myndigheten för stöd till trossamfund vid fördelningen av bidraget under 2020. MUCF kontaktade Myndigheten för stöd till trossamfund innan bidrag beviljades för att säkerställa att bidrag betalades ut till bidragsberättigade trossamfund.

Åtterrapportering av bidraget

De organisationer som beviljades bidrag skulle förbruka det senast den 31 december 2022. Senast den 31 mars 2023 ska de ha skickat in en redovisning till MUCF om hur bidraget använts. Den redovisningen ligger sedan till grund för MUCF:s rapport till regeringen som ska lämnas in senast den 30 september 2023.

4. Första utlysningen 2022: så fördelades bidraget

I den första ansökningsomgången 2022 fattade MUCF 62 beslut den 3 maj. Utfallet blev 15 bifall, 44 avslag och tre avvísningar. I tabell 4.1 nedan presenteras de 15 organisationer som beviljades bidrag och hur mycket de fick. Enligt 12 § i förordningen framgick det att MUCF vid fördelningen av bidrag fick prioritera mellan inkomna ansökningar och ge företräde till de ansökningar som bedömdes ha bäst förutsättningar att uppfylla bidragets syfte. Det inkom många kvalitativa ansökningar och de som bedömdes ha bäst förutsättningar att uppfylla bidragets syfte beviljades bidrag.

Tabell 4.1 Organisationer som fick bifall samt hur mycket de beviljades

Organisation	Beviljat belopp i kronor
ECPAT Sverige	2 708 513
Equmeniakyrkan nationella enheten	2 000 000
Frivilligorganisationen Agape	750 000
Föreningen Frihamnen i Helsingborg/Hemlösas Hus	723 987
Förenade Islamiska Föreningar	1 500 000
Hela Människan	6 500 000
Lp-verksamhetens ideella riksförening	750 000
Läkare i Världen	2 122 500
Pingstförsamlingen i Gävle	1 100 000
Stöttepelaren	795 000
Svenska Röda Korset	11 000 000
Sveriges Stadsmissioner	11 000 000
Talita	300 000
Trossamfundet Romersk-katolska kyrkan	3 000 000
Trossamfundet Svenska kyrkan	3 750 000

Källa: MUCF:s e-tjänst

Organisationerna som sökte bidrag

Totalt fick MUCF 62 ansökningar. Många organisationer beskrev i sin ansökan att de fortfarande hade stora svårigheter att bedriva sin ordinarie verksamhet på grund av pandemin. Bidraget beskrevs som en möjlighet att kunna fortsätta, eller återuppta verksamhet som avstannat.

Dessutom skrev flera organisationer att de behövde utöka personalstyrkan för att kunna samordna och driva en mer krävande verksamhet till följd av pandemin. Exempelvis krävdes mer personal för att utöka öppettider för stödlinjer och chatt som varit viktigt under pandemin och möjliggjort insatser på distans.

Den psykiska hälsan försämrades för många målgrupper och behovet av krishantering och psykosocialt stöd ökade. Många beskrev att den redan utsatta målgruppen de möter blivit extra utsatt under pandemin och behovet av insatser var därför större än tidigare. Vidare var det ett flertal organisationer som behövde ställa om sin verksamhet genom att erbjuda digitala kontaktvägar till målgruppen.

Flera organisationer beskrev också hur behovet av ekonomiskt stöd ökade i målgruppen, exempelvis för tandläkarbesök och glasögon som inte täcks av socialförsäkringen. Samtidigt minskade organisationernas finansiella inkomster från gåvor och försäljning.

Det sökta beloppet varierade stort, från 100 000 kronor till 25 miljoner kronor. Det totala beloppet som organisationerna ansökte om var knappt 173 miljoner kronor. Den beviljade summan om 48 miljoner kronor uppgick till 28 procent av det sökta beloppet. Eftersom det var många ansökningar och det totala sökta beloppet var högre än summan som fanns att fördela prioriterades de ansökningar som bedömdes ha bäst förutsättningar att uppnå bidragets syfte enligt § 12 i förordningen. MUCF utgick från den definition av socialt särskilt utsatta som regeringen gav då uppdraget offentliggjordes första gången 2020 och organisationernas egna beskrivningar av verksamhet riktad mot socialt särskilt utsatta.

Många organisationer riktade sin verksamhet till människor i social utsatthet vilket medförde en svår gränsdragning där olika utsattheter fick ställas mot varandra för att identifiera de som var socialt särskilt utsatta.

Organisationerna som beviljades bidrag

Av de 15 organisationer som fick bifall var fem trossamfund, samverkansorgan eller församlingar och resterande tio ideella organisationer. Av förordningen som reglerar statsbidraget (SFS 2022:145) framgick att en förutsättning för att få bidrag var att den sökande var en riksorganisation eller en organisation som bedriver verksamhet av riksintresse. Utöver detta kunde undantag från kraven ges om det fanns särskilda skäl kopplat till det geografiska område verksamheten bedrevs i.

Organisationerna som beviljades bidrag ansökte om totalt drygt 97 miljoner kronor och summan att fördela var 48 miljoner kronor.

Först identifierades de organisationer som når människor som på olika sätt lever i social särskild utsatthet, sedan prioriterade MUCF de 15 som ansågs ha störst möjlighet att uppnå syftet med bidraget. Av de 15 organisationerna som fick bidrag fick 14 bidrag även 2021 och en var ny.

I ansökningarna beskrev organisationerna sin verksamhet och specificerade även en budget för särskild verksamhet i vissa fall. Många ansökningar inkom som uppfyllde förordningens syften och MUCF behövde prioritera ansökningarna

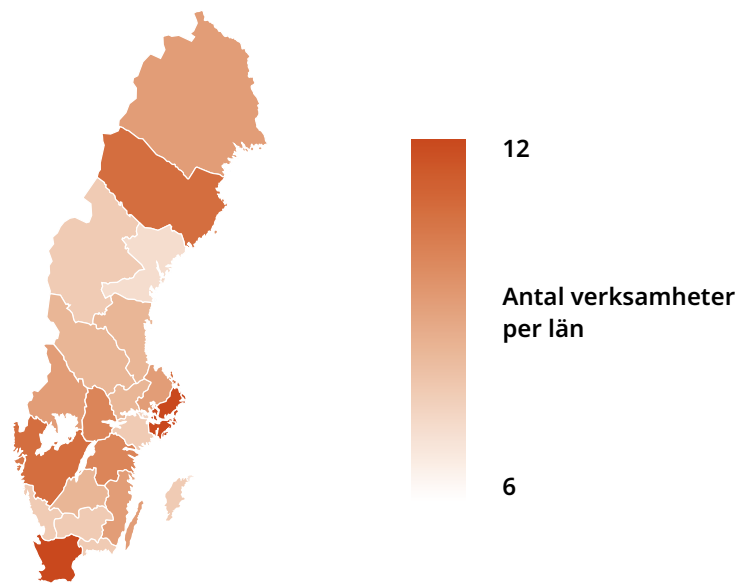
enligt §12 i förordningen. Storleken på organisationerna som fick bidrag varierade från mindre som verkar lokalt till rikstäckande som är kända av en bredare allmänhet. De ansökta beloppen varierade stort - från 300 000 till 25 miljoner. Små organisationer sökte mindre belopp medan större organisationer ofta sökte större belopp. Vid fördelningen av bidrag tog MUCF hänsyn till detta för att inte skapa oproportionerliga skillnader mellan små och stora organisationer och för att kunna betala ut bidrag till så många organisationer som möjligt. MUCF använde sig av en schablon där organisationer som sökt om små summor beviljades större andel av det sökta beloppet än vad organisationer som sökt om stora belopp gjorde.

De 15 organisationer som fick bidrag erbjuder i huvudsak tak över huvudet, ekonomisk hjälp att betala hyra och busskort, tillgång till mat, tillgång till grundläggande hygien eller vård, barnartiklar och kläder samt informerar om vaccinering och smittspridning. Vissa organisationer erbjuder också stödsamtal och samverkar med kommunens socialtjänst. De arbetar på olika nivåer- och når olika delar av befolkningen. De representerar också olika trosuppfattningar och riktar sig till grupper som lever i särskild utsatthet vars situation förvärrats till följd av pandemin. Dessa är exempelvis migranter, personer med missbruksproblematik och barn i utsatta områden.

Geografisk spridning

De 15 organisationer som beviljades medel är verksamma i olika delar av landet. Samtliga län finns representerade. Figur 4.1 ger en överskådlig bild av spridningen över landet. Tabell 4.2 visar antal verksamheter som bedrivs i respektive län. Flera organisationer är riksorganisationer med verksamhet i hela landet, medan andra har sin verksamhet i ett eller flera län.

Figuren och tabellen nedan visar att mest verksamhet bedrivs i de tre storstadsregionerna, och att Stockholms län förekommer oftast. Storstadsregionerna är tätbefolkade och har varit hårt drabbade och haft stora behov under hela pandemin vilket kan förklara fördelningen av bidraget sett till de behov som fanns. Två organisationer beviljades bidrag på grund av särskilda skäl i det område man verkar i. En är verksam i Skåne län och en i Gävleborgs län.

Figur 4.1. Geografisk spridning av bidraget

Kommentar: Notera att färgskalan i figuren anger ett lägsta värde av 6, vilket motsvarar det län där minst verksamhet bedrivs.

Källa: MUCF:s e-tjänst

Tabell 4.2. Län samt antal verksamheter per län för beviljade ansökningar

Län	Antal verksamheter per län
Stockholm	12
Skåne	12
Västra Götaland	11
Västerbotten	11
Örebro	10
Östergötland	10
Uppsala	9
Kalmar	9
Norrbottn	9
Värmland	9
Dalarna	8
Gävleborg	8
Jönköping	8
Västmanland	8
Blekinge	7
Gotland	7
Halland	7
Jämtland	7
Kronoberg	7
Södermanland	7
Västernorrland	6

Källa: MUCF:s e-tjänst

5. Andra utlysningen 2022: så fördelades bidraget

I den andra ansökningsomgången 2022 fattade MUCF 42 beslut den 13 september. Utfallet blev 17 bifall, 24 avslag och en avvisning. Många organisationer riktade sin verksamhet till människor i social utsatthet och uppfyllde villkoren i förordningen men vissa fick ändå avslag på grund av den höga konkurrensen. I tabell 5.1 nedan presenteras de organisationer som beviljades bidrag och vilket belopp de beviljades.

Tabell 5.1. Län samt antal verksamheter per län för beviljade ansökningar

Organisation	Beviljat belopp i kronor
Convictus	1 200 000
Ensamkommandes förbund	541 760
Equmeniakyrkan nationella enheten	2 250 000
Frivilligorganisationen Agape	1 000 000
Frälsningsarmén	2 227 500
Förenade Islamiska Föreningar	1 500 000
Föreningen S:ta Clara kyrka	1 000 000
Hela Människan	3 250 000
Internationella Vänner	460 000
Islamiska Shiasamfunden i Sverige	2 175 000
LP-Vännernas Kamratförening	300 000
Läkare i Världen	950 000
SIOS	1 310 000
Stöttepelaren	700 000
Svenska Röda Korset	5 267 870
Sveriges Stadsmissioner	5 267 870
Verdandi	600 000

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors e-tjänst.

Organisationerna som sökte bidrag

Av de 17 organisationer som fick bifall var fyra trossamfund, samverkansorgan eller församlingar och resterande 13 ideella organisationer. Både mindre organisationer som verkar lokalt och organisationer med rikstäckande verksamhet var representerade.

Totalt fick MUCF 42 ansökningar. De behov som beskrevs var basala som behov av mat, hygienartiklar och husrum.

Ökade levnadskostnader till följd av pandemi och efterföljande inflation nämndes i ansökningarna. Det innebar att fler i samhället hamnat i socialt

särskilt utsatthet och att de personer som innan pandemin klarade sig till slut föll över gränsen och behövde stöd av civilsamhället.

Därutöver beskrevs ett behov av stöttande åtgärder som hjälp med myndighetskontakter och samtalsstöd bland socialt särskilt utsatta individer. Organisationerna behövde också resurser för att informera målgruppen om vaccinering och post-covid. En tendens som framkom i ansökningsomgången var att flera organisationer riktade in sig på att hantera pandemins följdverkningar i samhället istället för enbart de omedelbara konsekvenserna av smittspridningen.

De sökta beloppen varierade stort, från 50 000 kronor till drygt 14 miljoner kronor. Det totala beloppet var knappt 84 miljoner kronor. Det beviljade beloppet om 30 miljoner kronor uppgick till 36 procent av det sökta beloppet.

Organisationerna som beviljades bidrag

De 17 organisationer som beviljades bidrag ansökte totalt om drygt 53 miljoner kronor.

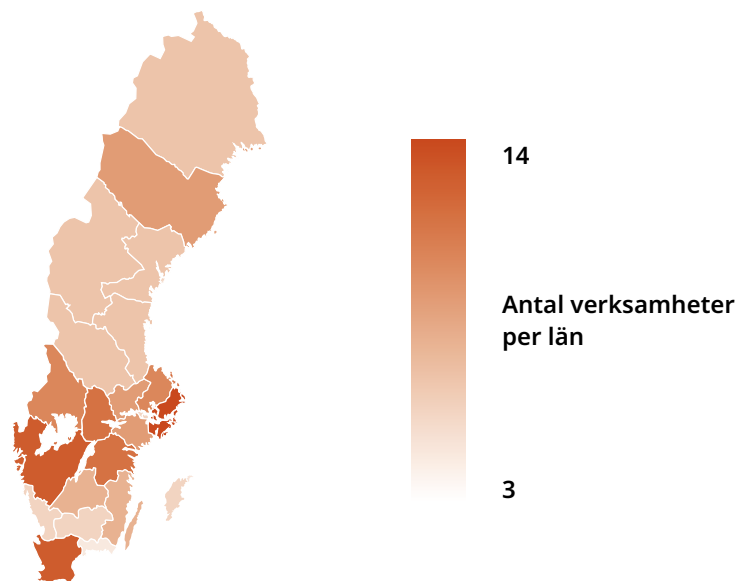
Verksamheten hos de organisationer som fick bidrag varierar. Fortfarande beskrev många att de hade behov av bidrag för att tillgodose målgruppens basala behov som hjälp med boende, hyra, mat, läkarvård och hygienartiklar medan andra fokuserade på att bryta isolering, erbjuda läxhjälp, ge stöd i myndighetskontakter och erbjuda kamratstödande verksamhet.

För att bidraget skulle fördelas så proportionerligt som möjligt till så många organisationer som möjligt utan att skapa för stora skillnader mellan små och stora organisationer använde sig MUCF av samma procentuella schablon som i första ansökningsomgången.

Geografisk spridning

De 17 organisationer som beviljades medel är verksamma i olika delar av landet. Samtliga län finns representerade. Figur 5.1 ger en överskådlig bild av spridningen över landet. Tabell 5.2 visar antal verksamheter som bedrivs i respektive län. Flera organisationer är riksorganisationer med verksamhet i hela landet, medan andra bedriver verksamhet i ett eller flera län.

Figuren och tabellen visar att mest verksamhet bedrivs i de tre storstadsregionerna som under hela pandemin varit hårt drabbade och där behoven av stöd- och hjälpinsatser varit stora. Tre organisationer beviljades bidrag på grund av särskilda skäl i det område man verkar i. En organisation är verksam i Skåne län, en i Stockholms län samt en i Kronobergs och Jönköpings län.

Figur 5.1. Geografisk spridning av bidraget

Kommentar: Notera att färgskalan i figuren anger ett lägsta värde av 3, vilket motsvarar det län där minst verksamhet bedrivs.

Källa: MUCF:s e-tjänst

Tabell 5.2. Län samt antal verksamheter per län för beviljade ansökningar

Län	Antal verksamheter per län
Stockholm	14
Skåne	12
Västra Götaland	12
Örebro	9
Östergötland	9
Uppsala	8
Värmland	8
Södermanland	7
Västerbotten	7
Västmanland	7
Jönköping	6
Kalmar	6
Dalarna	5
Gävleborg	5
Jämtland	5
Norrbottn	5
Västernorrland	5
Gotland	4
Halland	4
Kronoberg	4
Blekinge	3

Källa: MUCF:s e-tjänst.

6. Överklaganden

MUCF fick in 104 ansökningar totalt om bidrag enligt förordning 2022:145. Av dessa beviljades 32, 68 avslogs och fyra avvisades. Då detta är ett organisationsbidrag finns det i enlighet förordningen möjlighet att överklaga avslagsbeslut. Av de 68 ansökningarna som avslogs valde tre organisationer att överklaga beslutet. Förvaltningsrätten avslog två överklaganden och i ett ärende har domstolen ännu inte fattat beslut.

MUCF kan konstatera att många organisationer drabbats hårt av pandemin och att ett avslag på ansökan tog hårt då de sett bidraget som en möjlighet att bibehålla eller stärka verksamheten för att möta de ökade behoven. En organisation som överklagade ansåg att avslagsbeslutet var felaktigt då de skrev att de har särskilda skäl och därmed var berättigade till bidraget. Överklagandet avslogs av förvaltningsrätten. En annan beskrev skäl för att organisationen borde ha prioriterats högre i konkurrensen med övriga bidragssökande organisationer. Även detta överklagande avslogs. Den tredje organisationen hävdade att de, till skillnad från MUCF:s bedömning, bedriver verksamhet som är av nationellt intresse och att de är en riksorganisation. Överklagan har ännu inte avgjorts i domstol

7. Bidragets betydelse och användning

Bidraget betalades ut 9 maj respektive 26 september 2022 och skulle användas senast 31 december 2022. De organisationer som beviljats bidrag ska lämna en redovisning av hur bidraget använts senast den 31 mars 2023. En sammanställning av hur bidraget använts kommer att redovisas i den slutrapport MUCF lämnar in till regeringen senast den 30 september 2023.

Avslutande reflektion

Coronapandemin har bidragit till att fler hamnat i socialt särskilt utsatta situationer men också att de som redan varit utsatta sedan tidigare har fått ökade behov. I organisationernas återrapportering av statsbidraget som betalades ut 2021 vittnar många om att de kunnat möta nya ökade behov och på så sätt hjälpt fler personer i utsatthet. De utsatta grupperna har blivit större och än mer utsatta, men med bidragets hjälp har de kunnat fortsätta att få de mest basala behoven tillgodosedda.

Många vittnar om att behoven av mat, sovplats och möjlighet att sköta sin hygien ökat under pandemin. Flera av organisationerna har arbetat med regelbundna informationstillfällen om gällande rekommendationer och smittspridning, slagit håll på konspirationsteorier och lotsat personer vidare till relevanta aktörer för vaccin och vård.

Ytterligare en aspekt är att behoven inte bara ökat utan även förändrats. Bidraget har gett möjlighet att anpassa verksamheter efter rådande situation och pandemirestriktioner genom ökad digitalisering, fler samtal med personer i isolering, intensifierad informationsspridning, mer omfattande hygienrutiner samt större fysiskt avstånd mellan individer i lokalerna.

Sammantaget konstaterar MUCF att civilsamhället haft stor betydelse under pandemin. Civilsamhället har sett till att vårt samhälles allra mest utsatta fått hjälp att klara vardagen. De har anpassat sina verksamheter på ett sätt som möjliggjort fortsatt arbete med minskad risk för smittspridning och de har nått ut med information om pandemin till dem som regeringen inte kunnat nå på annat sätt och därigenom även motverkat smittspridning.

Organisationer berättar om hur de kunnat växla upp, fortsatt att bedriva viktig kärnverksamhet och anpassat verksamheter när de fått resurser. De vittnar även om att de hade behövt stänga helt eller delvis utan bidragets hjälp. Regeringens satsning på samhällets mest utsatta har hittills visat sig vara så betydelsefull att några organisationer menar att det inneburit skillnaden mellan liv och död för vissa personer.

Bidraget har gått till olika typer av organisationer med verksamhet i Sveriges alla län. Organisationerna har arbetat med skilda målgrupper och erbjudit olika typer av verksamheter för varierande behov. Det innebär att inte bara att vissa grupper blivit hjälpta av bidraget utan också att spridningen varit stor inom den breda gruppen socialt särskilt utsatta.

Det är tydligt att organisationerna som redan har etablerade verksamheter och arbetssätt och som har en god kännedom om den egna målgruppen haft mycket goda förutsättningar att nå de allra mest utsatta.

8. Referenser

Förordning (2021:134) om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer.

Förordning (2022:145) om statsbidrag med anledning av covid-19 till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer.

Förordning (1999:974) om statsbidrag till trossamfund.

Lag (1998:1593) om trossamfund.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF, 2022. Rapport: Bidrag med anledning av covid-19 till organisationer som arbetar med människor i socialt särskilt utsatta situationer 2021.

mucf
Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

